

PER QUÈ BADALLEM?

Escrit per Héctor Ruiz

03/08/2006 15:41

Badallar és un acte quotidià, aparentment insignificant i trivial. Tots badallem i ho fem cada dia. Ho fan també les nostres mascotes, gossos, gats, cobaies i fins i tot les aus i els rèptils. No obstant això, no sabem per què succeeix ni quin és el seu significat funcional. Si consultem qualsevol llibre de fisiologia a la recerca d'informació sobre aquest fenomen, no trobarem cap explicació sobre el seu significat, els seus mecanismes subjacents ni del perquè es troba representat en animals tan diversos.

Ries P

Què és un badall?

Badallar és un comportament innat, que no requereix d'aprenentatge previ. Tots badallaríem encara que mai haguéssim vist a d'altres badallar. De fet, ja badallem abans de néixer, cap al final del tercer mes del desenvolupament. El badall es descriu com un acte motor, en ocasions repetitiu, caracteritzat per l'obertura de la boca, la contracció de diversos grups de músculs de la cara i una inspiració profunda, seguida d'una expiració curta. També és propi del badall la dilatació de la faringe, així com la depressió de la llengua i la mandíbula.

Per a què serveix badallar?

No existeix encara una explicació unànime pel que fa al motiu dels nostres badalls. El fet que badallin grups d'animals tan diversos, ens fa entendre que es tracta d'un comportament ancestral, aparegut ja en un avantpassat comú fa milions d'anys i conservat evolutivament per algun motiu no menyspreable.

El badall s'ha considerat com un signe mímic que expressa avorriment, fatiga, fàstic, i que generalment precedeix al son, encara que també es presenta al despertar i ens ajuda a treure'ns de sobre la peresa.

Una hipòtesi molt estesa és aquella que proposa que badallem per prendre aire profundament, per una manca d'oxigen o un excés de diòxid de carboni en el nostre cos. No obstant això, s'ha comprovat experimentalment que això no és així: si a una persona li donem a respirar oxigen pur, el nombre de badalls no disminueix; i si li donem aire enriquit amb CO₂, tampoc augmenta.

Des del punt de vista psicològic, alguns científics consideren el badall com una espècie de mecanisme modulador de l'ansietat. En dues situacions diferents, ambdues generadores d'ansietat, s'ha observat un augment significatiu del nombre de badalls: una en conferencians que esperaven el seu torn per a parlar; l'altra, en donants que esperaven en la sala d'espera d'un banc de sang abans de ser punxats. Alguns investigadors opinen que el badall és un vestigi evolutiu, el significat original del qual podria haver estat intervenir en la conducta del despertar, en els moments que l'atenció disminuïa sota condicions de perill. Altres experts assenyalen que en algunes espècies de primats el badall és un signe de domini.

Superior: ©Todd Smith. Mig: Alfred Lee. Inferior: Steven Lesser.

Fins a la data s'han realitzat nombrosos estudis fisiològics per tractar d'entendre aquest fenomen, que encara que sembli insignificant, pot ajudar-nos a entendre complexos mecanismes del sistema nerviós central. Entre aquests estudis, s'ha comprovat l'efecte d'algunes hormones sobre el desencadenament dels badalls. Així, per exemple, es va comprovar que tant en rates com en micos, els mascles badallen molt més que les femelles per efecte de la testosterona, i que badallar guarda estreta correlació amb períodes d'excitació sexual.

Quin avorriment!

El badall és un clar signe d'avorriment i somnolència. És obvi que els qui van a dormir o s'avorreixen badallen més que els qui estan desperts i ocupats en activitats interessants. El 1987 R. Baenninger va registrar el nombre de badalls en diferents llocs i situacions (durant l'exercici, a la biblioteca, a la cafeteria, al metro, en una classe, etc.). Curiosament la taxa més alta la va observar en una classe de matemàtiques en adults joves.

Badalls i malaltia

El badall no només ens serveix per detectar que algú s'avorreix. També és un símptoma important de patologies psíquiques i nervioses. Pot indicar-nos que una persona està sofrint una hemorràgia o una síndrome d'abstinència per consum de drogues. Alguns psiquiatres han notat que en els esquizofrènics l'absència de badalls pot ser un indicador d'empitjorament de la malaltia.

El 1942 el científic Moore va incloure el badall com un dels primers reflexos observables en els nadons. Sorprenentment, ja badallem abans de néixer: els primers badalls ocorren al final del primer trimestre del desenvolupament del fetus.

Compte! És contagiós!

No sabem per què, però el fet és que quan veiem una altra persona que badalla, escoltem un badall o fins i tot quan es parla del badall, badallem. No és un gest conscient ni racional. Quan badallem com a resposta a un altre badall no estem triant fer-ho, simplement succeeix. Aquest fenomen constitueix una forma primitiva del nostre comportament, un comportament social preprogramat molt antic que testifica la nostra naturalesa animal.

Malgrat l'interès d'aquest article, l'autor i el seu dissenyador han de confessar que treballant en ell (especialment mirant les fotografies) han sofert les conseqüències del contagi... I tu?

© Ronnie Comeau

[Tancar finestra](#)